

Εθνικό Πλαίσιο Ολοκληρωμένης Διαχείρισης Στερεών Αποβλήτων

**Ιωάννης Μαχαίρας,
Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας
Προϊστάμενος της Διεύθυνσης Προστασίας Βιοποικιλότητας,
Εδάφους και Διαχείρισης Αποβλήτων**

**11^η Πανελλήνια Σύνοδος των ΦοΔΣΑ
29 – 30 Ιουνίου 2017 / Τρίκαλα**

Περιεχόμενα

- Νομοθετικό πλαίσιο
 - Εθνικό Σχέδιο Διαχείρισης Αποβλήτων
 - Περιφερειακά Σχέδια Διαχείρισης Αποβλήτων
 - Εθνικό Σχέδιο Διαχείρισης Επικινδύνων Αποβλήτων
 - Νομοθετικό πλαίσιο για ΦΟΔΣΑ
 - Τέλος ταφής
- Υφιστάμενη κατάσταση
- Ηλεκτρονικό Μητρώο Αποβλήτων
- Προοπτικές – Προκλήσεις
- Κυκλική Οικονομία

Νομοθετικό πλαίσιο

- Νόμος 4042/2012 (ΦΕΚ 24 Α): «Ποινική προστασία του περιβάλλοντος ... Πλαίσιο παραγωγής και διαχείρισης αποβλήτων – Εναρμόνιση με την Οδηγία 2008/98/ΕΚ – Ρύθμιση θεμάτων Υπουργείου Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής».
 - ΚΥΑ Η.Π. 50910/2727/2003 (ΦΕΚ 1909 Β) «Μέτρα και όροι για τη διαχείριση στερεών αποβλήτων...»
 - ΚΥΑ Η.Π. 13588/725/2006 (ΦΕΚ 383 Β) «Μέτρα όροι και περιορισμοί για την διαχείριση επικινδύνων αποβλήτων σε συμμόρφωση με τις διατάξεις της οδηγίας 91/689/ΕΟΚ....»
 - ΚΥΑ Η.Π. 24944/1159/2006 (ΦΕΚ 791 Β) «Έγκριση Γενικών Τεχνικών Προδιαγραφών για την διαχείριση επικινδύνων αποβλήτων
 - ΚΥΑ οικ.146163/2012 (ΦΕΚ 1537 Β): «Μέτρα και Όροι για τη Διαχείριση Αποβλήτων Υγειονομικών Μονάδων».
- Νομοθεσία για εργασίες διαχείρισης αποβλήτων,
 - για την υγειονομική ταφή (ΚΥΑ 29407/3508/2002 – ΦΕΚ 1572 Β) και
 - για τις εργασίες επεξεργασίας στο πλαίσιο της μηχανικής-βιολογικής επεξεργασίας των σύμμεικτων αστικών αποβλήτων και καθορισμός χαρακτηριστικών των παραγόμενων υλικών (ΚΥΑ οικ.56366/4351/2014, ΦΕΚ 3339 Β)
- Νομοθεσία εναλλακτικής διαχείρισης
- Εθνικό Σχέδιο Διαχείρισης Αποβλήτων (Ε.Σ.Δ.Α.) και το Εθνικό Στρατηγικό Σχέδιο Πρόληψης Δημιουργίας Αποβλήτων
- Περιφερειακά Σχέδια Διαχείρισης Αποβλήτων – 13 ΚΥΑ Κύρωσης
- Εθνικό Σχέδιο Διαχείρισης Επικινδύνων Αποβλήτων
- Ηλεκτρονικό Μητρώο Αποβλήτων (ΚΥΑ 43942/4026/2016 (ΦΕΚ Β' 2992) «Οργάνωση και λειτουργία Ηλεκτρονικού Μητρώου Αποβλήτων (ΗΜΑ)»
- Νόμος 4447/2016 (ΦΕΚ 241 Α) και ΚΥΑ οικ.18485/2017 (ΦΕΚ 1412 Β) για Πράσινα Σημεία

Νόμος 4042/2012 (1)

- Άρθρα 10 έως 48, 57 έως 60
- Πεδίο εφαρμογής (αρ. 10), ορισμοί (αρ. 11),
- Υποπροϊόντα (αρ. 12), αποχαρακτηρισμός αποβλήτων και κατάλογος αποβλήτων (αρ. 13)
- ΕΚΑ: δεσμευτικός όσον αφορά στον προσδιορισμό των αποβλήτων που πρέπει να θεωρούνται επικίνδυνα απόβλητα. Η καταχώριση μιας ουσίας ή αντικειμένου στον κατάλογο δεν σημαίνει, κατ' ανάγκη, ότι συνιστά απόβλητο υπό οιοσδήποτε συνθήκες.
- Σήμανση ΕΑ, έγγραφα αναγνώρισης (αρ. 17)
- Τήρηση αρχείων (αρ. 20)
- Σχέδια διαχείρισης αποβλήτων (αρ. 22 & 35): ΕΣΔΑ, εθνικά ειδικά σχέδια, ΠΕΣΔΑ
- Προγράμματα πρόληψης δημιουργίας αποβλήτων (αρ. 23)

Νόμος 4042/2012 (2)

- Ευθύνη για τη διαχείριση των αποβλήτων (αρ. 24)
- Ανάκτηση / επαναχρησιμοποίηση – ανακύκλωση - χωριστή συλλογή, στόχοι για 2020 / ιεράρχηση εργασιών διαχείρισης (αρ. 26, 27, 29)
- Απαγόρευση ανάμειξης ΕΑ (αρ. 30)
- Αδειοδότηση διαχείρισης αποβλήτων (αρ. 36)
- Εξουσιοδότηση για έκδοση ειδικής νομοθεσίας (ΚΥΑ) για τη διαχείριση των ΑΥΜ (αρ. 38 παρ. 7)
- Καταχώριση (αρ. 42)
- Ασφαλιστήριο συμβόλαιο /εγγυητική επιστολή (αρ. 57, παρ. 1.γ)2)
- Παραρτήματα I (Εργασίες Διάθεσης), II (Εργασίες Ανάκτησης) & III (Ιδιότητες των αποβλήτων που τα καθιστούν επικίνδυνα)

Εθνικό Σχέδιο Διαχείρισης Αποβλήτων (1)

- Εγκρίνεται με την *Πράξη Υπουργικού Συμβουλίου 49 της 15.12.2015 «Τροποποίηση και έγκριση του Εθνικού Σχεδίου Διαχείρισης Αποβλήτων (Ε.Σ.Δ.Α.) και του Εθνικού Στρατηγικού Σχεδίου Πρόληψης Δημιουργίας Αποβλήτων» (ΦΕΚ Α' 174)* που κυρώθηκαν με την 51373/4684/25-11-2015 κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης και Περιβάλλοντος και Ενέργειας, σύμφωνα με το άρθρο 31 του Ν. 4342/2015»
- Τελικός σκοπός: ο περιορισμός των αρνητικών επιπτώσεων της παραγωγής και της διαχείρισης αποβλήτων, η μείωση του συνολικού αντίκτυπου της χρήσης των πόρων και η βελτίωση της αποδοτικότητά τους, για μια υψηλού επιπέδου προστασία του περιβάλλοντος και της ανθρώπινης υγείας
- Καθορίζει την πολιτική, τις στρατηγικές και τους στόχους διαχείρισης των αποβλήτων σε εθνικό επίπεδο και προσδιορίζει τις γενικές κατευθύνσεις για τη διαχείριση των αποβλήτων, υποδεικνύοντας τα ενδεδειγμένα μέτρα και τις δράσεις, ώστε να επιτευχθούν οι στόχοι και οι αρχές που θέτει ο Νόμος 4042/2012

Εθνικό Σχέδιο Διαχείρισης Αποβλήτων (2)

- Έχει χρονικό ορίζοντα έως το 2020
- *Η εθνική πολιτική για τα απόβλητα είναι προσανατολισμένη στους εξής στόχους-ορόσημα για το 2020:*
 - τα κατά κεφαλή παραγόμενα απόβλητα να έχουν μειωθεί δραστικά,*
 - η προετοιμασία προς επαναχρησιμοποίηση και η ανακύκλωση με χωριστή συλλογή ανακυκλώσιμων - βιοαποβλήτων να εφαρμόζεται στο 50% του συνόλου των ΑΣΑ,*
 - η ανάκτηση ενέργειας να αποτελεί συμπληρωματική μορφή διαχείρισης, όταν έχουν εξαντληθεί τα περιθώρια κάθε άλλου είδους ανάκτησης και*
 - η υγειονομική ταφή να αποτελεί την τελευταία επιλογή και να έχει περιοριστεί σε λιγότερο από το 30% του συνόλου των ΑΣΑ*
- Υιοθετούνται στρατηγικές ανά ρεύμα αποβλήτων
 - Αστικά στερεά απόβλητα**
 - Ιλύες αστικού τύπου**
 - Απόβλητα υγειονομικών μονάδων (ΑΥΜ)**
 - Βιομηχανικά απόβλητα**
 - Απόβλητα εγκαταστάσεων κοινής ωφέλειας, εξυπηρέτησης κοινού κ.λπ**
 - Γεωργοκτηνοτροφικά απόβλητα**
 - Ρεύματα εναλλακτικής διαχείρισης**
 - Μικρές ποσότητες επικίνδυνων αποβλήτων στα αστικά (ΜΠΕΑ), υδράργυρος και αμίαντος**

Αστικά Στερεά Απόβλητα

Ρεύμα αποβλήτου	Έτος		Περιγραφή στόχου
Βιοαποδομήσιμα Αστικά Απόβλητα (ΚΥΑ 29407/3508/2002)	2020		Μείωση αποβλήτων που οδηγούνται σε υγειονομική ταφή στο 35% κ.β. σε σχέση με τα επίπεδα παραγωγής του 1997 (*)
Βιοαπόβλητα (Ν. 4042/2012)	2015	5%	του συνολικού βάρους σε χωριστή συλλογή
	2020	40 %	
Ανακυκλώσιμα υλικά	2015		Καθιέρωση χωριστής συλλογής τουλάχιστον για χαρτί, γυαλί, μέταλλα και πλαστικό. Η χωριστή συλλογή σε λιγότερα ρεύματα υλικών αποβλήτων μπορεί να γίνεται μόνο εφόσον αυτό τεκμηριώνεται από άποψη περιβαλλοντική, τεχνική και οικονομική. Για τα Πράσινα Σημεία τα ρεύματα αποβλήτων θα είναι περισσότερα. Χρώμα κάθε ρεύματος πανελλαδικά. (πορτοκαλί γυαλί, κίτρινο χαρτί-χαρτόνι, κόκκινο πλαστικά-μέταλλα ή μπλε για μέταλλα, καφέ βιοαποδομήσιμα, πράσινο ή γκρι μεταλλικό σύμμεικτα.
	2020		

Πρόγραμμα Πρόληψης (1)

- Αποσκοπείται:
 - η εφαρμογή του άρθρου 23 του Ν. 4042/2012 (ΦΕΚ Α 24) σχετικά με την εκπόνηση προγραμμάτων για την πρόληψη της δημιουργίας αποβλήτων,
 - η εφαρμογή του άρθρο 29 του Ν. 4042/2012 (ΦΕΚ Α 24), σχετικά με την ιεράρχηση των δράσεων και των εργασιών διαχείρισης των αποβλήτων, η οποία θέτει την πρόληψη ως πρώτη προτεραιότητα,
 - η εναρμόνιση με την Κοινοτική Νομοθεσία και συγκεκριμένα με το άρθρο 29 της Οδηγίας 2008/98/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 19ης Νοεμβρίου 2008 «για τα απόβλητα και για την κατάργηση ορισμένων Οδηγιών».
- Γενικοί Στόχοι
 - Βελτίωση της ενημέρωσης και την ευαισθητοποίηση του κοινού σε σχέση με την πρόληψη δημιουργίας αποβλήτων
 - Πρώθηση της βιώσιμης κατανάλωσης προϊόντων
 - Πρώθηση της επαναχρησιμοποίησης προϊόντων
- Για την επίτευξη των ανωτέρω στόχων προβλέπονται ειδικότεροι ποιοτικοί υποστόχοι/μέτρα

Πρόγραμμα Πρόληψης (2)

- Ρεύματα αποβλήτων ως τομείς προτεραιότητας για τη θέσπιση ποιοτικών στόχων:
 - Απόβλητα Τροφίμων*
 - Χαρτί*
 - Υλικά/ Απόβλητα Συσκευασίας*
 - Ηλεκτρικός και Ηλεκτρονικός Εξοπλισμός (ΗΗΕ) /Απόβλητα Ηλεκτρικού και Ηλεκτρονικού Εξοπλισμού (ΑΗΗΕ).*
- Ειδικοί στόχοι ανά τομέα προτεραιότητας
 - Η προώθηση της μείωσης παραγωγής αποβλήτων τροφίμων*
 - Η προώθηση της μείωσης κατανάλωσης χαρτιού*
 - προώθηση της μείωσης παραγωγής αποβλήτων συσκευασίας*
 - Η προώθηση της επαναχρησιμοποίησης Ηλεκτρικού και Ηλεκτρονικού Εξοπλισμού*
- Δράσεις πρόληψης δημιουργίας αποβλήτων
 - Δράσεις Επικοινωνίας*
 - Δράσεις Προώθησης*
 - Δράσεις Κανονιστικού Πλαισίου*

Περιφερειακά Σχέδια Διαχείρισης Αποβλήτων

- Προς εφαρμογή των κατευθύνσεων του ΕΣΔΑ, καταρτίστηκαν σε κάθε Περιφέρεια τα Περιφερειακά Σχέδια Διαχείρισης Αποβλήτων (ΠΕΣΔΑ) τα οποία εξειδικεύουν την ολοκληρωμένη διαχείριση του συνόλου των αποβλήτων που παράγονται στη γεωγραφική τους ενότητα σύμφωνα με τους στόχους και τις προβλέψεις του Εθνικού Σχεδίου Διαχείρισης Αποβλήτων
- Στα ΠΕΣΔΑ καθορίζονται οι περιοχές που συγκροτούν τις ενότητες διαχείρισης των αποβλήτων, οι μέθοδοι διαχείρισης που πρέπει να εφαρμόζονται σε κάθε διαχειριστική ενότητα, ενώ εξειδικεύονται συγκεκριμένοι στόχοι, μέτρα, όροι και περιορισμοί για την επίτευξη των στρατηγικών και στόχων του Ν.4042/2012 και του ΕΣΔΑ
- Οι στόχοι που καθορίζονται στα ΠΕΣΔΑ είναι σε συμφωνία με τους αντίστοιχους ποσοστιαίους στόχους του ΕΣΔΑ
- Ολοκληρώθηκε η διαδικασία έγκρισης και κύρωσης όλων των ΠΕΣΔΑ τον Ιούνιο 2017

Εθνικό Σχέδιο Διαχείρισης Επικινδύνων Αποβλήτων (1)

- Συνιστά «Ειδικό Σχέδιο Διαχείρισης για τα Επικίνδυνα Απόβλητα» και εμπεριέχεται στο νέο «Εθνικό Σχέδιο Διαχείρισης Αποβλήτων (ΕΣΔΑ)» *(Πράξη Υπουργικού Συμβουλίου 49 της 15.12.2015 «Τροποποίηση και έγκριση του Εθνικού Σχεδίου Διαχείρισης Αποβλήτων (Ε.Σ.Δ.Α.) και του Εθνικού Στρατηγικού Σχεδίου Πρόληψης Δημιουργίας Αποβλήτων» (ΦΕΚ Α' 174)*
- Καταρτίστηκε ειδικά και ολοκληρωμένα σε εφαρμογή του άρθρου 35 του ν. 4042/2012 (Α' 24), δεδομένου ότι για τη διαχείριση των Επικινδύνων Αποβλήτων λόγω της ποιοτικής και ποσοτικής σύστασης και της εξειδίκευσης των εγκαταστάσεων απαιτείται ειδικότερη αντιμετώπιση
- ΚΥΑ 62952/5384/2016 (ΦΕΚ Β' 4326) : «Έγκριση Εθνικού Σχεδίου Διαχείρισης Επικίνδυνων Αποβλήτων (ΕΣΔΕΑ) ...»

Εθνικό Σχέδιο Διαχείρισης Επικινδύνων Αποβλήτων (2)

Άξονες της πολιτικής

- Διασφάλιση της υψηλής προστασίας του περιβάλλοντος και της ανθρώπινης υγείας, με επίτευξη της αυτάρκειας της χώρας σε κατάλληλα και επαρκή δίκτυα και υποδομές συλλογής, ανάκτησης και διάθεσης των αποβλήτων, με ολοκληρωμένη καταγραφή παραγωγής και ενίσχυση ελέγχων σε όλο το πλέγμα διαχείρισης. Βασική προτεραιότητα αποτελεί το μη τοξικό περιβάλλον.
- Προώθηση της αποδοτικής χρήσης των πόρων, με κατά προτεραιότητα προώθηση της προετοιμασίας για επαναχρησιμοποίηση και της ανακύκλωσης και ενίσχυση της εφαρμογής της διευρυμένης ευθύνης του παραγωγού στη διαχείριση αποβλήτων προς υποστήριξη του σχεδιασμού και της παραγωγής αγαθών, τα οποία λαμβάνουν πλήρως υπόψη και διευκολύνουν την αποτελεσματική χρησιμοποίηση των πόρων καθ' όλο τον κύκλο ζωής τους.
- Ευαισθητοποίηση και ενθάρρυνση της ενεργού συμμετοχής των πολιτών μέσω εκτενούς διαβούλευσης και μέσω εφαρμογής των δράσεων διαχείρισης κοντά στην παραγωγή των επικινδύνων αποβλήτων.
- Εξορθολογισμός κόστους υπηρεσιών διαχείρισης αποβλήτων και προώθηση οικονομικά βιώσιμων και περιβαλλοντικά αποδεκτών επενδύσεων στον τομέα των αποβλήτων, καθώς και της υποστήριξης περιβαλλοντικά φιλικών και καινοτόμων τεχνολογιών.

Ηλεκτρονικό Μητρώο Αποβλήτων (ΗΜΑ) – Νομοθετικό Πλαίσιο

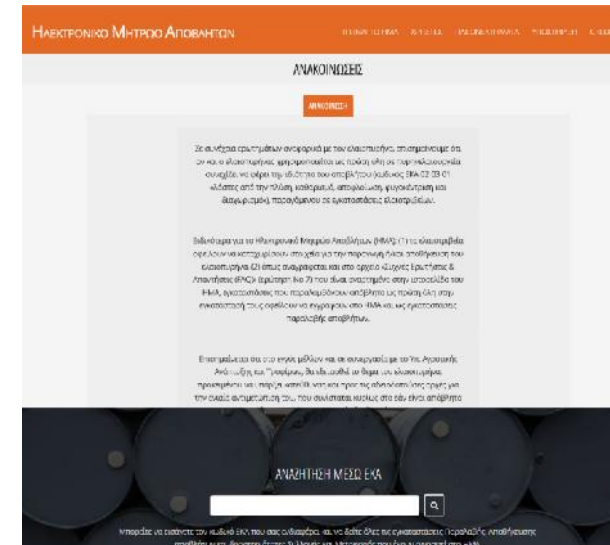
- **Οδηγία 2008/98/ΕΚ**
 - αρ. 17 “...traceability from production to final destination...”
 - αρ. 26 “...competent authority keeps a register...”
- **N. 4042/2012, άρ. 42** “Καταχώριση”
 - ολοκληρωμένη διαχείριση αποβλήτων
 - εξάλειψη ανεξέλεγκτης διάθεσης αποβλήτων
 - χρήση σύγχρονου εργαλείου καταγραφής και ελέγχου
- **τροποποιήθηκε με το αρ. 157 παρ. 1 του Ν. 4389/2016** (ΦΕΚ 94/Α/27.05.2016) και καθιερώθηκε το ΗΜΑ
- **ΚΥΑ 43942/4026/2016** (ΦΕΚ 2992/Β/19.09.2016)
“Οργάνωση και λειτουργία Ηλεκτρονικού Μητρώου Αποβλήτων (ΗΜΑ), σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 42 του Ν.4042/2012 (Α’ 24), όπως ισχύει.”
- **ΚΥΑ 1/1/2017** (ΦΕΚ 1/Β/04.01.2017) Τροποποίηση (Παράταση)
- **ΚΥΑ 26303/1483/2017** (ΦΕΚ 2037/Β/13.06.2017) Τροποποίηση (Παράταση)

Τι είναι το ΗΜΑ;

- Σύγχρονο εργαλείο καταγραφής και ελέγχου (ηλεκτρονική υπηρεσία)
- Μητρώο όλων των εμπλεκόμενων στην παραγωγή και διαχείριση αποβλήτων, οι οποίοι υπόκεινται σε περιβαλλοντική αδειοδότηση

Δεν είναι :

- Διαδικασία νομιμοποίησης
- Διαδικασία αδειοδότησης
- **Δημιουργήθηκε** για λογαριασμό του Υ.Π.ΕΝ. σε συνεργασία με τον Σύνδεσμο Βιομηχανιών και Επιχειρήσεων Ανακύκλωσης και Ενεργειακής Αξιοποίησης (**ΣΕΠΑΝ**)

wrm.ypeka.gr

Υπόχρεοι εγγραφής στο ΗΜΑ

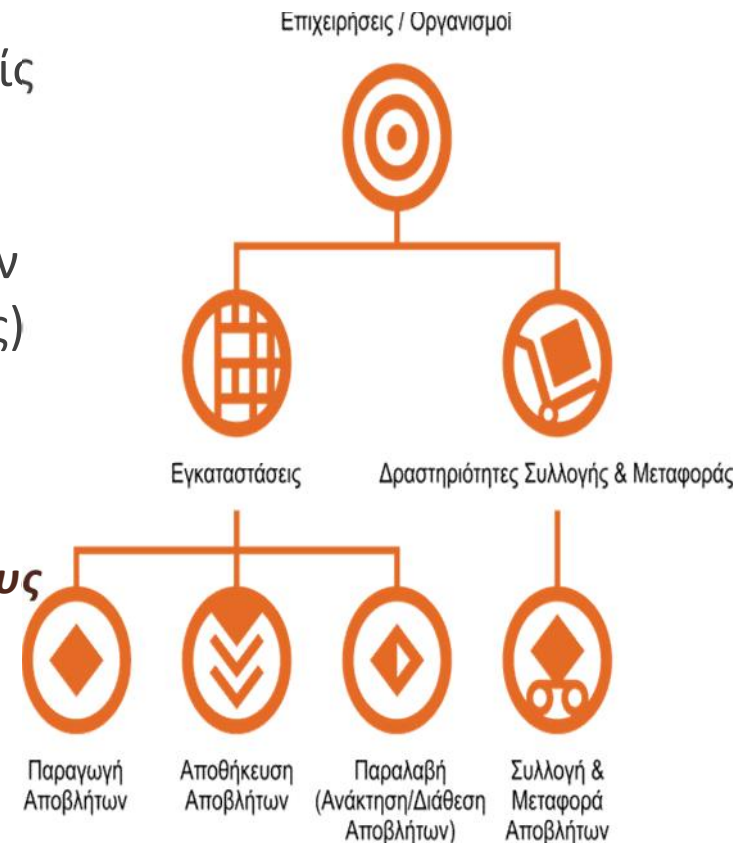
Εγγράφονται:

- Αδειοδοτημένοι συλλέκτες-μεταφορείς αποβλήτων
- Αδειοδοτημένες αποθήκες (R13, D15)
- Παραγωγοί & διαχειριστές αποβλήτων (δραστηριότητες A1, A2, B κατηγορίας)
- ΟΤΑ Α' Βαθμού

Διάκριση ρόλων

(μια επιχείρηση μπορεί να έχει περισσότερους του ενός ρόλου)

- Παραγωγός
- Αποθήκευση (R13, D15)
- Παραλαβή (εκτέλεση εργασίας διάθεσης (D), ανάκτησης (R))
- Συλλογή & Μεταφορά

Στατιστικά στοιχεία (27/6/2017)

Μέχρι σήμερα έχουν γίνει:

- 20376 εγγραφές Επιχειρήσεων
 - Εκ των οποίων οι 270 περίπου εγγραφές είναι Δήμοι
 - 18689 καταχωρίσεις Εγκαταστάσεων
 - 2071 καταχωρίσεις Δραστηριότητας Συλλογής-Μεταφοράς
-
- ✓ Σε εξέλιξη η συμπλήρωση των Εκθέσεων Αποβλήτων (καταληκτική ημερομηνία 20/7 για τα έτη 2015 & 2016)
 - ✓ Ανοιχτή η διαδικασία εγγραφής/καταχώρισης στο ΗΜΑ

Καταδικαστικές αποφάσεις του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου

- Υπόθεση C-378/13 για τη λειτουργία των χώρων ανεξέλεγκτης διάθεσης αποβλήτων

Κατ' αποκοπήν ποσό **10.000.000 ευρώ** καθώς και εξαμηνιαία χρηματική ποινή με βάση το αρχικό ποσό ύψους **14.520.000 ευρώ**, από το οποίο θα αφαιρείται:

Ποσό **40.000 ευρώ** ανά χώρο ανεξέλεγκτης διάθεσης αποβλήτων ο οποίος είτε έπαυσε να λειτουργεί είτε αποκαταστάθηκε από τις 13 Μαΐου 2014, καθώς και

Ποσό **80.000 ευρώ** για εκείνους εκ των ως άνω χώρων που θα έχουν ταυτόχρονα παύσει να λειτουργούν και έχουν αποκατασταθεί από την ίδια ημερομηνία

- Υπόθεση C-584/14 για τα επικίνδυνα απόβλητα

Κατ' αποκοπήν ποσό ύψους **10.000.000 ευρώ**.

Ημερήσιας χρηματική ποινή **30.000 ευρώ**, η οποία επιμερίζεται σε τρία τμήματα, τα οποία αντιστοιχούν στις τρεις αιτιάσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και τα οποία ανέρχονται:

- Για τη μη υιοθέτηση ειδικού σχεδίου διαχείρισης επικινδύνων αποβλήτων, στο 10 % του συνολικού ποσού της χρηματικής ποινής, ήτοι σε **3.000 ευρώ**,
- Για την έλλειψη ολοκληρωμένου δικτύου διάθεσης επικινδύνων αποβλήτων, στο 45 % του εν λόγω ποσού, ήτοι σε **13.500 ευρώ**,
- Για τα «ιστορικά απόβλητα», στο 45 % του εν λόγω ποσού, το οποίο θα υφίσταται μείωση υπολογιζόμενη επί εξαμηνιαίας βάσεως κατ' αναλογία προς τον όγκο των ιστορικών αποβλήτων των οποίων η διαχείριση θα έχει ευθυγραμμισθεί με τις απαιτούμενες προδιαγραφές, προοδευτική μείωση στην οποία τίθεται ανώτατο όριο ύψους 50 % του ποσού της χρηματικής ποινής που αναλογεί στην εν λόγω αιτίαση, ήτοι **6.750 ευρώ**.

Τι είναι η ολοκληρωμένη διαχείριση αποβλήτων

- **Πρόληψη δημιουργίας αποβλήτων :** Αναφέρεται κυρίως στα προϊόντα που πρέπει να παρατείνεται η διάρκεια ζωής τους πριν καταστούν απόβλητα Δεν έχει προχωρήσει
- **Επαναχρησιμοποίηση :** Πρέπει να αναπτυχθεί ένα δίκτυο αξιολόγησης και προετοιμασίας για επαναχρησιμοποίηση των αποβλήτων Δεν έχει αναπτυχθεί δίκτυο
- **Ανακύκλωση :**Υπάρχουν πολλές μονάδες σε ορισμένα υλικά είμαστε κοντά στην επίτευξη των στόχων ενώ σε άλλα υπολείπμαστε
- **Ανάκτηση υλικών ή ενέργειας:** Χρειάζεται μεγάλη προσπάθεια υπάρχει δραματική έλλειψη υποδομών
- **Διάθεση :** Επικίνδυνων και μη επικίνδυνων αποβλήτων
- **Επίτευξη στόχων:**
 - Η επίτευξη των στόχων για το 2020 είναι ζητούμενο
 - Η επίτευξη στόχων για το 2030 ;

Υφιστάμενη κατάσταση

- ΑΣΑ : 70 (λειτουργούντες το 2015) Χώροι Υγειονομικής Ταφής Αστικών Αποβλήτων, 2 ΧΥΤ μη επικινδύνων βιομηχανικών αποβλήτων, 4 ΕΜΑΚ, 1 ΜΒΤ, αρκετοί ΣΜΑ, 32 ΚΔΑΥ Διάθεση σε ΧΥΤΑ περίπου 80%, Ανακύκλωση 13,2%, ΧΑΔΑ 5%
- ΑΕΚΚ 9 συστήματα με κυρίαρχο το ρεύμα των εκσκαφών δηλαδή τα χώματα και οι πέτρες (ΕΚΑ 170504 , 200202)
- Βιομηχανικά μη επικίνδυνα απόβλητα : Απουσία υποδομών διάθεσης, ανακτώνται κυρίως μέταλλα
- Επικίνδυνα Απόβλητα : Για διάθεση 2 ΧΥΤΑ (Αλουμίνιον, ΜΑΒΕ). Για ανάκτηση υλικών και ενέργειας υπάρχουν αρκετές μονάδες κυρίως για τα ανακυκλώσιμα απόβλητα (ΑΕ, Μπαταρίες, ΑΗΗΕ) *Ανεπαρκές δίκτυο υποδομών, ιστορικά αποθηκευμένα απόβλητα και Πρόστιμο, η διασυνοριακή μεταφορά των αποβλήτων συνεχίζεται αλλά δεν επαρκεί.*

Υφιστάμενη κατάσταση (Αστικά Στερεά Απόβλητα, 2015)

	Ποσότητα (τόνοι)	Ποσοστά (%)
Παραγωγή	5.277.209	
Υγειονομική ταφή	4.160.935	78,8
ΧΑΔΑ	265.000	5
Ανακύκλωση	698.415	13,2
Κομποστοποίηση (ΕΜΑΚ, κάδοι, αγροτικές περιοχές)	135.006	2,6
Ανάκτηση ενέργειας (τηγανέλαια)	17.852	0,3

Ολοκληρωμένη διαχείριση αποβλήτων (1)

- **Εμπλεκόμενοι στην ολοκληρωμένη διαχείριση είναι το ΥΠΕΝ, το ΥΠΕΣ, οι Παραγωγοί και διαχειριστές των αποβλήτων, οι ΦοΔΣΑ, και οι ΟΤΑ**

ΥΠΕΝ :

- Κυρίως για το νομοθετικό πλαίσιο διαχείρισης και την απρόσκοπτη αδειοδότηση λειτουργίας των υποδομών με τροποποιήσεις του 4042 / 2012
- Τροποποιήσεις της ΚΥΑ 50910 / 2003
- Έκδοση νέων προδιαγραφών για την διαχείριση των μη επικίνδυνων αποβλήτων
- Έκδοση προδιαγραφών για κομπόστ από προδιαλεγμένα βιοαπόβλητα

Ολοκληρωμένη διαχείριση αποβλήτων (2)

ΥΠΕΣ : Κυρίως για το νομοθετικό πλαίσιο σύστασης και λειτουργίας των ΦοΔΣΑ και ο καθορισμός των αρμοδιοτήτων των ΟΤΑ

Παραγωγοί Αποβλήτων : Τήρηση των Εγκεκριμένων Περιβαλλοντικών Όρων (ιστορικά αποθηκευμένα;)

Διαχειριστές Αποβλήτων : Εξάντληση της ιεραρχίας των δράσεων διαχείρισης των αποβλήτων

ΦοΔΣΑ : Για τους ΦοΔΣΑ πρέπει να θεσπιστούν οι υποχρεώσεις, οι αρμοδιότητες και οι ευθύνες τους, να στελεχωθούν με το κατάλληλο προσωπικό και να λειτουργούν ανταποδοτικά προς τους πολίτες και να συνεργάζονται ισότιμα με ιδιώτες διαχειριστές και παραγωγούς αποβλήτων.

ΟΤΑ : πρέπει να θεσπιστούν οι υποχρεώσεις, οι αρμοδιότητες και οι ευθύνες τους

Διακριτοί ρόλοι για να επιτευχθεί η ολοκληρωμένη διαχείριση

- **ΦοΔΣΑ** Ο ν. 4071/2012 δεν απέδωσε κατά γενική ομολογία

Υποχρεώσεις

Αρμοδιότητες

- **ΟΤΑ**: Οι υποχρεώσεις και οι αρμοδιότητες των ΟΤΑ αφορούν την διαχείριση των ΑΣΑ που παράγονται στα διοικητικά τους όρια

Υποχρεώσεις

Αρμοδιότητες

Προοπτικές - προκλήσεις

- Αντιμετώπιση καταδικαστικών αποφάσεων Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου
- Εφαρμογή των εγκεκριμένων σχεδίων και υλοποίηση προβλεπόμενων δράσεων
- Δημιουργία υποδομών με σκοπό την επίτευξη των στόχων
- Ενίσχυση ελέγχων και αντιμετώπιση παράνομης και ανεξέλεγκτης διαχείρισης αποβλήτων
- Κοινωνική αποδοχή

Κυκλική οικονομία – απόβλητα

- Η Επιτροπή δημοσίευσε την πρότασή της για την τροποποίηση των οδηγιών αποβλήτων τον Δεκέμβριο του 2015, ως τμήμα του «πακέτου για την κυκλική οικονομία». Η πρόταση περιλαμβάνει 4 κείμενα που τροποποιούν 6 οδηγίες:
 - 2008/98/EK (Οδηγία-Πλαίσιο για τα Απόβλητα)
 - 1999/31/EK (υγειονομική ταφή αποβλήτων)
 - 94/62/EK (συσκευασίες και απόβλητα συσκευασιών) και
 - 2000/53/EK (ΟΤΚΖ), 2012/19/ΕΕ (ηλεκτρικά και ηλεκτρονικά απόβλητα), και 2006/66/EK (συσσωρευτές)
- Βασικά σημεία ελληνικού ενδιαφέροντος:
 - Στόχος υγειονομικής ταφής και παρεκκλίσεις: πρόταση της Επιτροπής είναι για στόχο μείωσης στο 10% αστικών αποβλήτων προς υγειονομική ταφή ως το 2030 με 5ετή παρέκκλιση για ορισμένα ΚΜ μεταξύ οποίων και η Ελλάδα
 - Στόχοι ανακύκλωσης και υγειονομικής ταφής και παρεκκλίσεις: Πρόταση Επιτροπής περιλαμβάνει κοινό στόχο ανακύκλωσης αστικών αποβλήτων στο 65% το 2030 και ανακύκλωσης συσκευασιών στο 75% για το 2030.
 - Επαναχρησιμοποίηση και συνυπολογισμός επαναχρησιμοποίησης ως bonus στο ποσοστό ανακύκλωσης
 - Συστήματα Διευρυμένης Ευθύνης Παραγωγού
 - Πρόληψη δημιουργίας αποβλήτων
 - Στόχος συλλογής και αναγέννησης χρησιμοποιημένων ορυκτελαίων
 - Προσμέτρηση των μετάλλων από ταυτόχρονη επεξεργασία – συναποτέφρωση στο στόχο ανακύκλωσης (Άρθρο 11α, παρ.4 οδηγίας-πλαίσιο)

Ευχαριστώ για την προσοχή σας!!